

Приватний фаховий навчальний заклад
«Медичний коледж»

Затверджую
В.о генерального директора
ПФНЗ «Медичний коледж»
Марія ОГОРОДНИК
Марія Огородник 2023р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Розглянуто і схвалено педагогічною радою
ПФНЗ «Медичний коледж»
Протокол № 1 від 31.08 2023р.

Тернопіль 2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність (далі – Положення) є внутрішнім нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

1.2. Положення розроблено на основі Конституції України, Закону України «Про освіту»;

Закону України «Про авторське право»; Закону України «Про фахову передвищу освіту», «Про загальну середню освіту»; нормативних актів Кабінету Міністрів України, статуту та інших внутрішніх нормативних документів (правил внутрішнього трудового розпорядку тощо) навчального закладу.

1.3. Метою Положення є дотримання професійних стандартів в усіх сферах діяльності, підтримка рівних, прозорих взаємин між педагогічними працівниками та здобувачами освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого освітнього середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу навчального закладу, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, здобувачів освіти та їх батьків чи осіб, які їх замінюють) та співробітників навчального закладу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових (творчих) досягнень.

2.2. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст.42 п.4 Закону України «Про освіту» вважається:

Академічний плагіат — «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства».

Самоплагіат — «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих статей як нових наукових результатів».

Плагіат:

- плагіат фрагментів письмових робіт та повних текстів;
- плагіат ідей, даних, моделей, ілюстрацій тощо;
- відсутність належних посилань за відсутності привласнення авторства;
- помилки цитування.
- дуплікація публікацій — публікація однієї і тієї самої статті, наукової роботи (цілком або з несуттєвими змінами) в декількох виданнях, а також повторна публікація (цілком або з несуттєвими змінами) раніше оприлюднених статей, монографій, інших наукових робіт як нових

наукових робіт;

- дуплікація наукових результатів — публікація повністю чи частково одних і тих самих наукових результатів у різних статтях, монографіях, інших наукових працях як нових результатів, які публікуються вперше;
  - подання у звітах із виконання різних наукових проектів тих самих результатів як таких, що отримані при виконанні відповідного проекту;
  - повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність із інших дисциплін, без дозволу викладача;
  - агрегування чи доповнення даних — суміщення раніше опублікованих і нових даних без їх поділу з відповідними посиланнями на попередню публікацію;
  - повторний аналіз раніше опублікованих даних без посилання на попередню публікацію цих даних та раніше виконаного їх аналізу.
- **Фабрикація** — «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях».

Фабрикація:

- наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах вигаданих чи неперевірених даних, зокрема статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо-та відеоматеріалів тощо;
  - посилання на вигадані джерела інформації або навмисне посилання не на справжнє джерело;
  - приписування іншим особам текстів, думок чи ідей, яких вони не висловлювали чи не публікували.
- **Фальсифікація** — «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень».

Фальсифікація:

- необгрунтоване корегування результатів власних наукових досліджень чи виконання навчальних завдань (таке, що не базується на повторних чи додаткових дослідженнях, вимірюваннях або розрахунках, виправленні виявлених помилок тощо);
  - наведення у письмових роботах здобувачів та в наукових роботах свідомо змінених літературних даних та даних, отриманих із інших джерел; зокрема, статистичних даних, результатів експериментів, розрахунків чи емпіричних досліджень, фотографій, аудіо- та відеоматеріалів тощо без належного обгрунтування причин і зазначення методики їх корегування;
  - наведення неповної або викривленої інформації у письмових роботах.
- *Списування* — «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання».
- **Обман** — «надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування».

Обман:

- включення до співавторів наукових публікацій осіб, що не брали кваліфікованої участі в їх підготовці; кваліфікованою участю у підготовці

публікації є участь у формулюванні цілей, завдань та висновків роботи, написанні її тексту, обґрунтуванні методики дослідження, отриманні основних результатів дослідження тощо;

- невключення до співавторів наукових публікацій осіб, що брали кваліфіковану участі в їх підготовці;
- подання як результатів власної праці робіт, виконаних на замовлення іншими особами, або робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;
- здавання або представлення різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності;
- написання чужих варіантів завдань на контрольних заходах;
- використання системи прихованих сигналів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових контрольних заходів з однаковими варіантами;
- несамостійне виконання завдань у випадках, коли не дозволяється отримання допомоги, або не зазначення інформації про отриману допомогу, консультації, співпрацю;
- проходження процедур контролю знань підставними особами;
- симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів;
- надання відгуків або рецензій на наукові або навчальні роботи без належного проведення їх експертизи.
- імітація освітньої та наукової діяльності;
- свідоме викривлення посилань на джерела, свідоме викривлення інформації, що міститься у джерелах, на які зроблені посилання (в деяких випадках це може також бути академічним плагіатом);
- продаж, поширення, постінг або публікація курсів лекцій, роздаткових матеріалів, записів або іншої інформації, наданої викладачем, а також використання їх для будь-яких комерційних цілей без письмового дозволу викладача;
- отримання копії екзаменаційних білетів, питань чи завдань раніше, ніж буде дозволено викладачем;
- недозволене співробітництво, зокрема при виконанні студентських проектів, що подаються як результати самостійної роботи; використання недозволеної допомоги при виконанні індивідуальних та контрольних завдань;
- повторне подання здобувачами освіти письмових робіт, які вже подавалися як звітність з інших дисциплін, без дозволу викладача (іноді це розглядають як різновид самоплагіату);
- підробка підписів в офіційних документах (залікових книжках, актах, звітах, угодах тощо);
- надання закладом вищої освіти або його співробітниками недостовірної інформації про заклад, його освітні програми, систему оцінювання, результати навчання, конкурси тощо;
- неправдиві повідомлення здобувачів освіти про події, які вимагають припинення освітнього процесу, перенесення контрольних заходів тощо (техногенні аварії, стихійні лиха, загроза вибуху тощо);

Хабарництво — «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі».

Необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти

- невчасне повідомлення здобувачів освіти про систему оцінювання результатів навчання;
- застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми тощо;
- відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання.

2.3. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, ввічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.4. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати керівник або особа за його дорученням.

2.5. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

3.1. Академічна доброчесність забезпечується усіма співробітниками та учасниками освітнього процесу шляхом

- уникнення провокування дій, пов'язаних з корупційними правопорушеннями; запобігання корупції, хабарництву;
- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», норм Конституції України, Законів України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, утвердження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків; - збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази навчального закладу;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної освітньої діяльності;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання (набуття компетентностей);
- надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- відповідальності за порушення академічної доброчесності.

3.2. Педагогічними та науково-педагогічними працівниками шляхом:

- якісного, вчасного та результативного виконання своїх функціональних,

обов'язків;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
- обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
- незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
- підвищення своєї кваліфікації шляхом саморозвитку і самовдосконалення, а також вчасного проходження відповідно до вимог законодавства курсової підготовки;
- дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт, тощо.
- надання якісних освітніх послуг з використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- об'єктивного й неупередженого оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- здійснення контролю за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- інформування здобувачів освіти про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення.
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та інших видів інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян.

3.3. Здобувачами освіти шляхом:

- поваги до педагогічних працівників;
- поваги честі і гідності інших осіб, навіть якщо їх погляди відрізняються від власних переконань;
- присутності на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- використанням у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених і достовірних джерел інформації та грамотного посилення на них;
- неприпустимості пропонування хабара за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності, у тому числі з метою зміни отриманої академічної оцінки.

3.4. Батьками здобувачів освіти або особами, які їх замінюють, шляхом:

- виховання поваги до гідності, прав, свобод і законних інтересів учасників освітнього процесу
- виховання відповідального ставлення до власного фізичного та психічного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля, формування навичок здорового способу життя;
- формування культури життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, а також таких загальнолюдських цінностей, як справедливість, патріотизм, гуманізм, толерантність, працелюбство;

- виховання поваги до державної мови та державних символів України, усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України, Статуту навчального закладу, правил внутрішнього розпорядку;
- сприяння виконанню освітньої програми та досягнення передбачених нею результатів навчання, самостійного виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання.

3.5. Неприйнятним для всіх учасників освітнього процесу є:

- навмисне перешкоджання навчальній чи трудовій діяльності;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробка та використання документів;
- перевищення повноважень, що передбачені посадовими інструкціями, контрактами;
- використання мобільних телефонів під час навчальних занять, нарад або офіційних заходів;
- вживання наркотичних речовин, алкогольних напоїв, паління, у тому числі й електронних сигарет, поява в стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

4. Заходи з попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. При прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку закладу.

4.2. Положення оприлюднюється на сайті закладу.

4.3. Адміністрація навчального закладу:

- забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;
- використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує педагогічним працівникам сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

4.4. Педагогічні працівники в процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного Положення, проводять роз'яснювальну роботу зі студентами щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилання на джерела інформації, списування, тощо).

5. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

5.1. Основні види відповідальності педагогічних та науково-педагогічних працівників за порушення академічної доброчесності встановлює ч. 5 ст. 42 Закону України «Про освіту»:

- відмова у встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення раніше встановленої категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

5.2. За порушення академічної доброчесності для здобувачів освіти ч. 6 ст. 42 Закону України «Про освіту»:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- скерування на додаткове навчання з питань академічної доброчесності;
- повторне виконання завдання;
- зниження оцінки за виконання завдання;
- усне чи письмове повідомлення юридичної або фізичної особи, яка здійснює оплату за навчання, про факт порушення;
- відрахування із закладу освіти (крім неповнолітніх осіб);

Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

Види порушення	Суб'єкти порушення	Умови порушення	Наслідки і форма відповідальності	Орган / посадова особа, що приймає рішення про вид відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	самостійні роботи; -контрольні роботи іспити; тематичні роботи -моніторинги якості знань -державні іспити	Повторне письмове проходження оцінювання термін-1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	Викладачі дисциплін. Атестаційна комісія
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -іспити -тематичне оцінювання; - моніторинги; -державні іспити	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація навчального закладу
обман фабрикація	Педагогічні працівники	Навчально-методичні освітні	У випадку встановлення	Педагогічна та методична ради,

фальсифікація плагіат	як автори	продукти, створені педагогічними працівниками: -методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка -методичний вісник; -стаття; -методична розробка	порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії Б) в разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I,II кваліфікаційної категорії	атестаційна комісія

6. Комісія з питань академічної доброчесності

6.1. Комісія з питань академічної доброчесності – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

6.2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та адміністрації навчального закладу

6.3. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

6.4. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

6.5. Комісія має такі повноваження:

- Виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
- Проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу.
- Готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність.
- Отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер, щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу.
- Залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою.
- Доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома генерального директора для подальшого реагування.

7. Прикінцеві положення

7.1. Положення ухвалюється педагогічною радою навчального закладу більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

7.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Навчальний заклад забезпечує публічний доступ до тексту Положення через вебсайт.

7.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради та вводяться в дію наказом генерального директора.

7.4. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

7.5. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

7.6. Рішення про академічну відповідальність студентів приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

7.7. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти закладу освіти.